

# SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

**Po pošti prejemani veljá:** Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.  
**V administraciji prejemani veljá:** Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.  
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

**Naznanila (inserati)** se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

**Rokopisi** se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

**Vredništvo** je v Semeniški ulici h. št. 2.

**Izhaja vsak dan**, izveniški nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 206.

V Ljubljani, v soboto 6. septembra 1884.

Letnik XII.

## Vsaka reč le nekaj časa traja.

Dolgo časa so se trosile anarhistične tiskovine med delavce po celi Avstro-Ogerski, iz katerih so taisti zajemali krivi nauk, ki jih je zapeljal na pot hudobije ter pripeljal do krvavega sodišča. Dunajski kakor tudi drugim policijam je delalo hudo preglavico, da niso mogli zaslediti brloga, kjer so se tiste strupene brušure tiskale in na svitlo dajale. Bilo jih je toliko, da so celo Avstrijo z njimi kar posipali. Tudi v Ljubljani se jih ni manjkalo in se jih še dandanes ne manjka. Dokazala je to preiskava, ki je na dveh krajih take tiskovine našla; enkrat so jih pa zasačili cel zaboj na kolodvoru, kamor so prišle v zabojčku namesto naznanjenih rozin. Dotične tiskovine so izšle vse v Čikagi v Ameriki, kakor se je to na prvi (ali pa na poslednji) strani bralo, v resnici tiskale so se pa večinoma na Dunaji ali pa v Budapeštu. Enako je bilo s tistim hvalisanjem morilca Stellmacherja, katero so po njegovem usmrtenju po Švici trosili in je imelo „New-York“ natisnjeno firmo, v resnici se je pa na Dunaji tiskalo, kar je policija tudi takoj slutila.

Pod solncem pa ne ostane ničesar vekomaj skrito, in tako so tudi tiskarni anarhistov prišli na sled, in so s taisto tako rekoč bika za roge zgrabili. Govori se še celo, da so s taisto ob enem cel „izvrševalni odbor za Avstrijo“ spravili na hladno, kjer mu bo priložnost premišljevatí ničevnost vsega posvetnega.

Dva ali tri dni je še le, odkar smo poročali, da so na Dunaji zasačili zopet tolpeico anarhistov s „tiskalnico na roko“ vred. Kakor se je taisti lov na prvi pogled malosten in skoraj da ničeven dozdeval, tako so poznejše preiskave dokazale, da je menda ondi Dunajska policija mladiče z gnjezdom vred uzela in na varno spravila. Zaplenila je s tiskarno in celim kupom palečih tiskovin vred, od katerih še stavek ni bil razmetan, tudi vodjo tiskarne s pomožnim njegovim osebjem. Bili so, kakor je

zdej znano, sobni slikar Bachman in njegova žena, čevljar Thiel in stavec Hübner. Prve tri zasačili so že ponoči od 2. do 3. t. m., kedar so tudi že tiskarno in tiskovine spravili. Ker se pa samo po sebi razume, da kjer je tiskarna mora tudi stavec biti, policija o svojem plenu 24 ur ni kar nič razglasila, ter se je na ta način tudi staveca polastiti mislila. In res, ni se motila. Še tisti dan, 3. septembra namreč jeli so preiskavati Bachmanovo stanovanje; kajti o Bachmanu in njegovi ženi je bilo že policiji znano, da sta jako trmasta anarhista, če tudi se prvi ni ravno pogosto socijalističnih shodov vdeleževal, toda kedar se jih je, je pa dobro delal in tako sum za saboj napeljal. Tudi njegova žena Ana bila mu je povsem vrla in njega vredna družica. Jeli so ju natančneje opazovati in ni dolgo trajalo, da so prišli v njegovi kleti na sled tiskarni in cel kup veleizdajskih tiskovin; med tistimi bili so tudi pamfleti s črnim robom, ki so se izdajali ob Stellmacherjevem usmrtenju. „Zukunft“ v Avstriji strogo prepovedan anarhističen časnik je bil tudi ondi zastopan v 2. številkah, tretja se je pa ravno stavila. Mnogo silno strupenih člankov bilo je pa že posebej tiskanih in za razsipanje pripravljenih.

Med tem ko je policija klet in stanovanje preiskavala, pride proti enajsti uri tje kaj mladenec z vprašanjem po Bachmanu. Navzoči komisar ga vpraša, kaj želi; kar je mladenca toliko osupnilo, da se je hotel z ničevim izgovorom zopet priporočiti. Komisar je pa rekel: Tukaj ostani! Policaji so ga takoj prijeli in preiskali. V žepih je imel natlačeno anarhističnih tiskovin. Na to spremili so ga v njegovo stanovanje. Česar pri njemu niso našli, bilo jim je na izbiranje v njegovem stanovanju. Cele zavitke veleizdajskih tiskovin, ki so bili pri njem spravljene in so le čakali ugodnega časa za razpošiljanje in razdeljenje, zasegli so ondi. Tudi ta mladenec zdel se jim je zrel za sivo hišo na Alsergrundu, kamor so ga še tisto dopoldne odpeljali. Bil je to 22letni čevljar Thiel v Šleziji doma.

Kakor čevljarja, na enak način sklenili so se

polastiti tudi staveca in tiskarja, ki je bil vse v eni osebi. Štirje detektivi čakali so do večera na 3. dan septembra pred Bachmanovom stanovanjem. Okoli 8 ure pride zopet nek mladenec, ki za Bachmanna vprašuje. Ni še dobro izgovoril, in že so ga detektivi obkolili. Mladenec nevarnost videti, hitro v žep seže, ali notri je roko še spravil, venkaj je ni zamogel nič več vzeti. Kakor kleščje prijeli so ga tajni policisti in ravno ob pravem času, da so veliko nesrečo zabranili; kajti mladenec imel je pri sebi revolver oestro nabit, s katerim bi bil morda enega ali dva končal, preden bi se ga bili polastili. Ta poslednjič zaseženi je 24 let stari stavec Hübner, rodom Čeh.

Načelnik tiskarni je bil tedaj slikar Bachman, v čegar kleti so tajno tiskarno našli, katero je še-le nekako pred 14 dnevi v klet znesiti dal, katero je za slikarske namene najel. Da mora tiskarna na Dunaji biti, prepričala se je policija ob priliki usmrtenja Stellmacherjevega. Vsakdo se še spominja, kako predrzno so posebno letos anarhisti s tiskovina mi, posipali v katerih so poboj, umor, rop in tatvino priporočevali, kakor tudi v dejanji izvrševati začeli. Izjemna postava, za katero so se konservativci z liberalci toliko boriti morali, preden so jo v veljavo spravili, je anarhiste nekoliko oplašila. Ker je pa policija posebno z onimi jako usmiljeno ravnala, ki so imeli kaj otrok, je to kratkovidnim predrznežem zopet pogum dalo. Zopet so jeli trositi veleizdajske tiskovine, ktere so se posebno ob času Stellmacherjevega usmrtenja, skoraj bi rekli, podvojile. Iz tega je policija sklepal, da mora tiskarna gotovo na Dunaji biti, toraj jo je jela iskati. Že v štirinajstih dneh prišla ji je na sled v omenjeni kleti in z njo vred celemu „izvrševalnemu odboru“, kterega je spravila v varnost, dokler se ne bo zopet nov napravil iz pritepenih anarhistov iz Švice, kajti ti ljudje so vedno na cesti iz kraja v kraj, iz mesta v mesto.

## LISTEK.

Ivan Kacjanar.

Spisal J. Steklasa.

(Dalje.)

Med temi boritelji se ve da ni manjkalo Slovencev, a na čelu jim naš junak Kacjanar kot zapovednik lahkih konjikov. Zraven njega pa so sodelovali kot zapovedniki manjih čet glasoviti slovenski možje, kakor: Nikola Turn, Erazem Obričan, Janez Abfalter, Kristof Lamberg, Ludovik Gal in mnogi drugi; vendar pa je med vsemi imel najtežjo zadačo pri tem znamenitem obleganju ravno naš Kacjanar. On je stal s svojimi konjiki pri koroških vratih, kjer je pretela mestu največa nevarnost. Prve dni meseca oktobra se pridrvi vsa turška vojska pred Dunaj ter ga začne oblegati in nanj strašno streljati. Narodna pesem nam o tem tako-le pripoveduje:

„V oljsko nedeljo res privije,  
Ravno solnce góri gré.  
Turk začne strašno streljati,  
Dunaj silno pretresati,  
Kakor bi na vodi stal,  
Ali tresek ga majal.“

Ali tudi posadka je sklenila hrabro braniti trdnjavo ter se za nobeno ceno predati. Naša narodna slovenska pesem ta odločni sklep prav živo opeva:

„Šolei v Pragi in v Celji,  
Ino v nemški vsi deželi,  
Zdaj tako v en glas rekó:  
Turk še le spoznal nas bô;  
Pred posekal nam bo buče,  
Pred, ko de dobil bo kluče  
Našega mesta Dunaja,  
Kjer naš cesar dom ima.“

Najhujši napadi so bili pri koroških vratih, ali Kacjanar je z Nikolajem Salmom vse odbil. Stal je čveršče nego koroški turen, ki se je tresel pod sovražnikovimi rovi. 11. oktobra se je s Turki tudi hudo bil, dvanajst sto sovražnih trupel je ležalo v predorih. Ravno tako neustrašno so stali pri tretjem napadu (12. oktobra) Avstrijanci in Kranjci pod vodstvom Kacjanarjevem, Španjolci pa so hitro zaprli otvor na podrtem zidu. Sledeči dan pa je napadel Kacjanar z Bakičem prav srečno sovražnike pri Nusdorfu. Tukaj je namreč zmamil sovražnike v vinograde, jih počakal v zasedi ter jih popolnoma pokončal. Še enkrat (14. oktobra) so poskusili Turki napasti Dunaj, ali tudi sedaj jim je spodletelo, kajti po narodni pesmi:

„Šolei streljati začno,  
Turki orožje iz rok dajo,  
Komaj tje so primahali,  
Turki so se že podali.“

Vsled teh nezdod in pa zaradi kasne jeseni se Turki vzdignejo ter povrnejo ali na tem potu jih preganja Kacjanar na vse strani s svojimi konjiki. Pri tej priložnosti je Kacjanar otel mnogo sužnjev, vzel Turkom živeža in sploh velik plen zaplenil, a šest Turkov s svojo roko ubil. Vsaki dan se je ta lov na Turke ponavljal, in naš Kacjanar in Višnje-gorčan sta se pri tem podvzetji posebno odlikovala, pa tudi vselej vračala se z lepim plenom, bodisi s kakim imenitnim Turkom, ki je obljubil za slobodo veliko odkupnino, bodisi z lepimi šatori in drugo dragoceno robo. Tako je preganjal Kacjanar sultana do Mure, od koder se je povrnil z ostanki svoje vojske v Carigrad. Dunaj je bil tako rešen velike nesreče. Naš Kacjanar je s svojimi konjiki največ pripomogel, da je bil Turek premagan. Pa tudi Mariji, posebni zaštitnici kristjanov, so se Dunajčani v svojih molitvah za srečno zmago zahvaljevali. Slovenska narodna pesem kaj lepo to na spominja:

„Paša je na pragu stajal  
K miru z belo ruto majal. —  
Mat' Maria oskrbi,  
Škode se nič ne zgodi.“ —



## Poročilo

c. kr. stavbenega svetnika g. Franca Potočnika  
gledé napeljave zdrave vode za pitje in kuho po  
Ljubljani.

(Dalje.)

Ako bi razdelili onih 70.700.000 litrov vode, ki jo Dunajski vodovod na dan daje med prebivalce po angleškem razmerju 62 litrov za vsakega prebivalca na dan, videli bi, da bi taisti vodovod moral zadostovati prebivalstvu več nego 1.300.000 duš broječemu; Dunaj pa pri poslednjem ljudstvenem poštovanju leta 1880 na 31. decembra brez predkrajev z vojniki vred ni več imel prebivalstva nego 726.105 ljudi in bi morali toraj studenci „Cesarskega vodnjaka“ in „Sikstovega kamna“ temveč zadostovati, ker je še nekaj predmetij, da ne uživajo dobrote vodovoda. Pa tudi, če bi tega ne bilo, dobil bi lahko vsak Dunajski prebivalec z vojniki in ptujci vred na dan še po več nego po 96 litrov vode iz vodovoda, ter bi jim bili pri vsem tem še Donavski kanal, cesar Ferdinandov vodovod in več tisoč zasobnih in javnih vodnjakov z vso svojo vsebino še na popolno razpolaganje.

Dovolite mi sedaj, da pridam še, kar sem sam preiskal v tej zadevi. Dobil sem to-le:

1. Samo za kuho in pijačo, ne da bi se voda za kaj drugega rabila, zadostuje na dan za osobo . . . . . 6 litrov.

2. Za pijačo in kuhanje ter za navadno pohlšno porabo in sicer za telesno snago toda brez kopeli, za pomivanje namizne in kuhinjske posode itd. za opravila, ki se vsak dan ponavljajo ter si vedno enaka ostajajo . . . . . 18 "

3. Ako pod št. 2 naštetim opravilam pridenemo še čiščenje telesnega perila takozvano pranje ali „žehto“ . . . . . 30 "

4. Ako pa rabimo vodo razun naštetih slučajev pod 1., 2. in 3. tudi še za omivanje stanovališč in stopnjic, potrebuje se je . . . . . 60 "

v prav izvanrednih slučajih pa . . . . . 90 "

Jasno je, da se le pod 1. in 2. navedena opravila dan na dan ponavljajo, ona pod 3. in 4. pa k večem na teden po enkrat.

Skupna potrebščina bila bi potem sledeča:

365 dni à 30 litrov = . . . . . 10.950 litrov.  
52 tednov 60 + 30 - 30 = 120 . . . . . 6.240 "

skupaj za prebivalca na leto . . . . . 17.190 litrov.  
toraj na dan . . . . . 47-09 "  
ali v okroglem številu k večem . . . . . 50 "

Moja nemerodajna misel je ta, da smemo v Ljubljani z množino 50 litrov za vsakega prebivalca na dan tem bolj zadovoljni biti, ker imamo za mnoge potrebščine, kakor za umivanje, za snaženje sob in stopnjic, za perilo — če prav sem v zgoraj navedenem proračunu tudi za vse to že skrbel — za kopeli, za napajanje živine, za obrtnijo in javne namene in za vrtove še vedno našo Ljubljano in mnogo vodnjakov na razpolaganje, kateri so že sedaj v rabi. Iz obeh dobili bi tudi pozneje kvantitativno popolnoma zadosti vode, od koder jo sedaj še za

vse potrebe zajemamo, ker nam ravno boljše ni na izbiro. Ne bo je gospodinje in ne keršenice, ki bi ji na misel prišlo za perilo trdo apnensko vodo jemati, če tudi je taista za pijačo tako izborna, ako ji je za pranje tako sposobna mehka Ljubljanska na razpolago. Tudi se ni bati, da bi pri svoji varčnosti naši hišni posestniki in posestnice dopuščali vodo iz vodovoda za navadno pohlšno snaženje jemati, katero bodo plačevati morali, ako jim bo Ljubljanska in pa voda iz vodnjakov zastoj pri rokah. Jaz mislim, da če bi bila v Ljubljani voda Ljubljanska in pa po vodnjakov tako dobra, kolikor je je, bi pač noben človek po drugem vodovodu ne vprašal. Vse je le zdravstveno vprašanje, vprašanje po vodi ugodni človeškemu vživanju, po zdravi in zdravju primerni pijači; toraj edino le vprašanje po zdravi vodi za pijačo in kuho priganja nas, da mislimo na napravo vodovoda. Kakor dosedanja skušnja kaže, zadostoval bi popolnoma vodovod z 20, k večem 25 litri na dan za človeka; jaz sem pa, da se izognem vsakemu dotičnemu ugovoru računil dvojnato svoto za vsakdanjo potrebo namreč 50 litrov. Vse, kar bi na to cikalo, da bi se na dan za prebivalca več nego označena množina napeljalo, recimo namesto 50, po 75, 90, ali še celo 100 litrov, podražilo bi le napravo vodovoda prav po nepotrebnem, kar bom tudi še po številkah dokazal.

Kar se tiče Ljubljanskega prebivalstva, je žalibog britka resnica, da se odstotki naraščaja zlasti od tedaj, od kar je južna železnica dodelana pobrala precej obilnemu delu mestnih prebivalcev zaslužek, vedno zmanjšujejo. Popis ljudstva leta 1831 dokazal je v Ljubljani samo domačinov . . . . . 12.144 duš.

Petnajst let pozneje, leta 1846 imela je Ljubljana po zapisnikih 44. direkcije za administrativno statistiko pod enakimi razmerami prebivalstva . . . . . 17.375 "

Popis ljudstva 31. decembra 1869 pokazal je brez vojakov prebivalstva . . . . . 22.593 "

Poslednja ljudska štetev 31. decembra 1881 kaže na prebivalstvo . . . . . 24.609 "  
brez vojakov.

Iz tega je razviden naraščaj za dobo 1831—1846, ki znaša na leto po 2,3%; v dobi 1846 do 1869 znižal se je že na 1,3% in v dobi 1869 do leta 1880 padel je celo na 0,8%.

Toda naj bo to, kakor že hoče, toliko je gotovo, da se je prebivalstvo od leta 1831 do leta 1880 od 12.144 duš pomnožilo na 24.609, toraj se je ono v teku 50 let podvojilo.

Če že toraj na vsak način delamo vodovod, ki ne bo ravno po ceni, napraviti ga moramo vendar tolišnega, da ne bo že v teku nekoliko let premajhen, temveč mora biti tak, da bo zadostoval vsaj tukajšnjemu človeškemu rodu za 50 let. Iz prej povedanega smemo sklepati, da se bo v tej razmeri sedanje prebivalstvo 24.609 duš v 50 letih podvojilo in bo toraj . . . . . 49.218 duš  
z vojniki vred . . . . . 2.000 "

skupaj . . . . . 51.218 duš

ali na okroglo 50.000 ljudi Ljubljana štela.

Recimo, da bi tako bilo, kar bi zahtevalo vode za Ljubljano na dan za vsakega prebivalca

50.000 × 50 = 2.500.000 litrov ali pa na vsako sekundo 28-9 litrov.

(Dalje prih.)

## Politični pregled.

V Ljubljani, 6. sept.

### Notranje dežele.

Pritožbe o štajarskih uradnikih tako sodnijskih kakor tudi političnih se množé od dne do dne. Očita se jim, da so se pri poslednjih volitvah bratili z zagrizenimi sovražniki Avstrije in njene vlade, z nemškimi liberalci, katerim je Prusija mnogo bolj pri sru, nego pa naša Avstrija, njihova domovina in krušna mati. Počivajo mirno na svojih zasedenih stolcih. V Ljubljani so pa bile pred leti enake volitve, pri katerih so telegrafični in poštni uradniki volili tedanji vladi, toda nikakor ne Avstriji nasprotne slovenske može; ali pa so se vdeleževali narodnih veselje v čitalnici, pri katerih se je vedno zvestoba do cesarja in cesarske rodovine Habsburške z navdušenjem povdarjala. Bili so za to aus „Dienstrücksichten“, prestavljeni in razpodejeni na vse štiri kraje sveta v Predarlško in Tirole, v Šlezijo in Bukovino. Kje so pa sedaj „Dienstrücksichten“, ki bi bile mnogo bolj na svojem mestu, kakor tedaj? Ali res slavna Taaffejeva vlada ne vidi, da ji njeni lastni ljudje kopljejo grob, v kterega bi jo sovražniki radi zasuli? Res, sme se tako ravnanje imenovati velikodušno, ali če je taka velikodušnost na pravem mestu, je drugo prašanje. Naj se nam dovoli, da nekoliko nad tem dvomimo. Vsaj propad vlade grofa Hohenwarta nas v tem potrjuje.

Gorenje-avstrijski liberalci vložili so ob priliki volitev velikega posestva ugovor s 56 podpisov, zakaj da so se sprejeli med veliko posestvo nekteri volilci v zapisnik, katerim po njihovih mislih ondi ni prostora. Tem „pravičnim“ (?) možem liberalnega duha, ki vsakemu vse privoščijo, le tega ne, kar mu gré, ni nikakor všeč, da so se za volilce vpisali duhovniki, ki imajo letne užitke, dokler so na dotični fari, katero farno premoženje je všteto med veliko posestvo, če tudi se je gorenje-avstrijski deželni odbor vedno temu vsilstvu vpiral. Dalje gospodom liberalcem ni všeč, da sta med velikoposestniškimi volilci vpisana Linška škofija in Linški stolni kapitelj kot vžitnika, če tudi dotična posestva spadajo verskemu zakladu. Ker se pa volilna komisija na vse te in enake pritožbe, ki nimajo nobenega pravega vzroka, pač pak so vtemeljene na krivični podlagi, ni hotla ozirati, so jo liberalci kar zaporedoma iz volilne dvorane pobrisali, češ, da se krivičnih volilcev nikakor ne morejo vdeleževati. Ostali so konservativci sami, 72 mož, ter so soglasno volili: opata Achleitnerja, grofa Alfreda Harracha, Edvarda pl. Haydena, Antona Jägerja, grofa Vojteha St. Julien, barona Viktorja pl. Pereiro, župnika Pühlerja iz Ennsa, dr. Naschbergerja in vpokojenega namestniškega svetnika Karla pl. Billaura.

### Vnanje države.

Gladstone je govoril v soboto v Edinburghu gledé bodoče preosnove volilne postave. Vladi prijazni listi smatrajo njegov govor za dobrega, ki bo izvestno ob svojem času deželi veliko sadu prinesel, ako se bo ona po njegovih nasvetih ravnala. Radikalni in konservativni listi pa pravijo, da ves govor ni bil počenega groša vreden. Manjkalo mu je neki ognja, prave barve, potrebne soli in mladostne čvrstosti! No to ni kar si bodi! Ako govoru toliko silno potrebnih lastnosti manjka, potem pač ne more množice navduševati. Radikalna „Pall Mall Gazette“

(Dalje prih.)

Med tem časom pa so se kranjski, koroški in štajarski stanovni posvetovali na raznih zborih, kako bi se dala deželna bramba vrediti, kajti moralo se je nekaj storiti v tem pogledu, ker Turki so osvojili že večidel sosedne kraljevine hrvatske in bi potem tako vrsta prišla na nje. In tako se je porodila misel in osnova vtemeljenja. Vojaške krajine med stanovni slovenskimi. Od tega časa so notranje avstrijske dežele žrtvovale mnogo denarja in ljudi, samo da se vzdržé slobodne. Do zdaj so bili po nekkih mejnih mestih tuji vojniki nameščeni, od zdaj pa nahajamo tukaj le domačine. Že štajarski deželni zbor v Gradci (januarja 1529) je zahteval, da se ne prepusti več deželna obramba tujim konjikom, nego samo domačim. Zahtevalo se je tudi, naj bi kralj sam skrbel za njih vzdržavanje, ali ker so sprevideli, da to ni mogoče, dovolil je za te namene sam zbor 22.000 gold. v treh obrokih. Tudi Kranjci so dovolili zopet 1000 gold. za živež in 400 gold. za ogleduhe.

Najbolj važno pa je bilo vprašanje, kdo bode zapovednik v vojaški krajini. Menda ga ni bilo boljega, nego je bil naš Kacjanar, ki je dozdej pokazal, da je pravi junak, in da se razumi tudi v načinu bojevanja s Turki. Razun tega pa je govoril tudi jezik istega naroda, kteremu je bil zapovednik, namreč slovenski, kar je bilo neobhodno potrebno;

pa tudi hrvatski je znal, ter ga zatoraj tudi ogerski zgodovinar Jovij, Hrvata imenuje. In cesar ga je na priporočilo stanov tudi imenoval za glavnega zapovednika v vojaški krajini (l. 1529), kakor je bil do zdaj glavni zapovednik v slovenskih deželah.

Kacjanar pa ni imel dosta podpore niti od cesarja niti od sosednjih dežel za vpešno delovanje proti Turkom, ki so bili takrat še premogočni. On je vodil takrat ob turški meji 2000 pešcev, 500 konjikov in nekoliko topničarjev. Ti vojniki pa so bili zbrani navadno med Varaždinom in Koprivnico, da so tako laglje branili Slavonijo in ob jednem tudi opazovali gibanje vojske Zapoljskega v južni Oggerski, kjer je zopet Ferdinandu sovražna stranka nadvladala. Ob Kolpi je bilo pa še manje vojske, in Hrvatje so imeli popolnoma prav, ako so se pritoževali pri cesarju, da jih zanemarja, kajti Turki so pretili vso Hrvatsko osvojiti, a Kacjanarju ni bilo mogoče v kljub svoji hrabrosti tega vbrantiti. Ali kaj je to vse pomagalo, ker cesar je gledal le na Oggersko in Erdelj, kajti iz teh dežel mu je pretila še večja nevarnost, kakor se je bilo že l. 1526 in 1529 pokazalo, ko so hoteli Turki osvojiti si glavno mesto države. Zatoraj so bile semkaj obrnjene vseh oči, a naše dežele pripuščene večidel svoji samoobrambi. Vendar pa naši pradedje niso zato obupali, nego so se zbi-

rali na zborih, da se pogovoré in posvetujejo o važnih bojnih zadevah. Tako so se zbrali 10. maja 1530 v Slovenjem Gradci in 24. marca 1531 v Spodnjem Drauburgu. Na prvem zboru so sklenili, da mora vsak, kdor ima 200 gold. dohodkov, postaviti oboroženega konjika, a kdor ima 25 gold., pa oboroženega pešca. Za obrambo Kranjske so opredelili 2000 izurjenih brambovcev na stroške vseh treh notranje-avstrijskih dežel, a poleg pešcev so postavili tudi nekoliko konjikov. Sklenili so tudi, da se imajo neka mejna mesta na Hrvatskem vtrditi, kolikor jih ni dal cesar popraviti na svoje stroške. Na drugem zboru so pa sklenili, da se ima postaviti za obrambo Kranjske in Štajarske 400 konjikov na meji; a za obrambo hrvatske meje pa naj se vzamejo krščanski uskoki (begunci), ki so na Hrvatsko pred Turki pobegnili. Plačo so opredelili za 300 takih vojakov, a zapovedništvo nad njimi so izročili Žigi Višnjegorskemu, poznatemu junaku. Tudi so imenovali še druge zapovednike tem četam ter poskrbeli, kako bodo vse stroške pokrili. Izvršenje vseh teh sklepov pa so naložili stanovni našemu Kacjanarju, glavnemu zapovedniku vseh vojsk.

(Dalje prih.)



pravi, da Gladstonov govor nikakor ni take sorte, da bi lorde prepričal o potrebi preosnove volilnega reda; ona pozna lorde bolje in pravi, da imajo vsi od prvega do zadnega za težnje revežev kosmate ušesa. Zastonj se je Gladstone sklicaval na razumnost lordov, zastonj jih je branil in varoval, kolikor jih je ravno zamogel; lordje bodo sedaj mislili, da se jih Gladstone boji in bodo še bolj trmoglavji postali, kakor so bili do sedaj. Na sklicevanje na njihovo razumnost odgovorili bodo z novo bedarijo, da bodo, kadar se jim postava o preosnovi volilne postave v drugič predloži, taisto še z manjšim premislilom zavrgli, kakor so jo pa prvokrat. „Pall Mall Gazette“ mora angleške pèrje dobro poznati, da tako jedrnato o njih piše. Skoraj, da ji mora človek pritruditi.

Iz *Sudana* prihajajo jako redke vesti. Vendar, kolikor jih je, so še zadosti tolažilnega značaja. Vsled taistih soditi, smemo reči, da je Mahdi vrhunec svoje slave že prekoračil, vsaj tako govore angleška poročila, ki so od Gordona majorju Kitchenerju v roke prišla, in ktera je Kitchener za prava spoznal po Gordonovem podpisu. Vsled taistih ima Mahdi polne roke posla z zamorskimi rodovi po Kordofanu, kateri so ga ondi od vseh strani obsuli in se dan na dan z njim bojujejo vstrajno napadajoč ga. Tudi Osmanu Digmii mislijo menda kmalo do dobrega posvetiti z ligo, ktero proti njemu zbirajo. Major Kitchener je dosedaj jako srečno napredoval na poti proti Chartumu, kteremu se je že za tri dni hodá približal. Tukaj bo moral pa menda počakati, da se približa angleška ekspedicija, kajti vodniki in spremljevalci njegovi se branijo tudi le korak dalje storiti.

Da so Francozi na *Kitajskem* tako lahko in vendar sijajno zmago pridobili, vzrok je slaba disciplina kitajskih vojakov, in pa preveliko in pretrdno zanašanje vrhovnega mandarina na svojo moč, ki je bil zapovednik arzenalu pri Fučevu. Ta mandarin je nalašč pustil francoske ladije v reko Min, kjer jih je mislil streti, pa so ga Francozi prehiteli, da se še ganiti ni zamogel.

## Izvirni dopisi.

**S Krškega**, 4. septembra. Tako prijetnega in veselega večera nismo celo poletje imeli, kakor minulo nedeljo. Naše „bralno društvo“ je namreč v zvezi s Krškimi pevci priredilo v svojih prostorih pevsko-zabavni večer. Vsi prostori so bili — rekel bi — skoro prenapolnjeni. Razun domačih odličnih oseb smo opazili tudi več tujcev: gg. župnika iz Rajhenburga in Vidma; g. kaplana Fr. iz Leskoveca, ki je pri Krških pevcih posebno priljubljen itd. Celó iz Postojne sem videl nekega gosta, g. S., ki je tukaj na odpočitku. — Nekako čudno se mi pa vendar zdi, da se ravno nekteri „Krčani“ tako bojé našega društva, kakor samega vraga. Kadar pridejo kakšni navžarji iz tujine, vidiš pri zabavi vse, kar izpod strehe smé, ki menda tuje nemške umazane pesmi rajše poslušajo, kakor pa mило-doneče slovenske?! Žalibog, da nekterim ljudem še vedno „Wacht am Rhein“ ali pa „das deutsche Lied“ bolj ugaja, kakor pa domače slovenske pesmi!

Posamezne točke so se po vsem izbornu izvršile. Posebno pesmi „Svoji k svojim“, „Na planinah“, „V tihi noči“ bile so občinstvu jako všeč, kar je tudi z burnim ploskanjem odobrovalo. Osobito sta se pa ta večer odlikovala solista: gg. R. in V. Prvega smo že večkrat občudovali v cerkvah pri službi božji, ki ima jako lep in močen glas; a ta večer je pri nas njegov bariton kar očaral. G. pevovodja je „Mornar-ja“ od Vilhar-ja tako izvrstno pel, kakor nikoli popred. Se vé, da tako težke speve zamorejo le izurjeni pevci, kakor sta omenjena gospoda, tako izvršiti. Za izvanredno izvrstno spremljevanje na glasoviru pa lepa hvala g. R—ju. — Škoda, da je nas g. R. za celih 6 tednov zapustil, kajti njega pogrešajo vsi pevci. Želimo mu vsi srečno in veselo potovanje, pa da bi se zdrav povratil iz tujine. — Da drugim gg. pevcem kakšne krivice ne storim, moram javno priznati, da so se vsi, brez izjeme, v vseh točkah prav izvrstno odlikovali. Drugi bas je bil posebno močan; vsaj drugače ne moremo pričakovati, ker porok nam je stara garda: gg. Š. in P. Po zvršitvi javnega dela veselice je bila prosta zabava, pri kateri so nas pozno v noč zopet razveseljevali priljubljeni slavčki. Slišali smo med drugimi tudi več narodnih pesmi, ki so občinstvu posebno dopadale. O postrežbi g. gostilničarja G. se moram le po vsem pohvalno izraziti.

Preden pa končam svoj denašnji dopis, prosim vse gg. pevce, naj ne gledajo ne na desno, ne na levo, ampak naj le delujejo vedno, kakor so do sedaj — nevstrahljivo, za blagor domovine in povzdigo lepo vbranega, kakor tudi narodnega slovenskega petja! Bog daj, da bi vsi še mnogo let na

Krškem skupno delovali intú ostali, akoravno nekterim nekteri niso jako všeč. *Krški.*

**Od Vojnika**, 4. septembra. (*Topličnica*.) Na Frankovljem, tik velike ceste, ki drži iz Vojnika v Konjice, pri mostu, kjer se začenja steza proti Črešnjicam, šumlja izpod Konjiške gore močna studenčnica v potok, ki potnika spremlja proti Vojniku.

Omenjena voda zabranjuje vsako zmrzovanje potočnice v obližji. Po dopisnikovi sodbi bo imela toplote okoli 19° R.

Ni še ravno dolgo, kar je tamošnji grajščak s privoljenjem nekterih občanov kakor zasobnikov napravil lesenjačo, da se njegova družina kóplje v topličnici. To so kmetje dopustili pod pogojem, da ženske smejo tam prati.

Studenec je na občinskem zemljišči. Zatoraj bi pač gotovo boljše bilo, ko bi občina napravila bajto ter ona sama z vodo razpolagala. A te pravice bi si, ako bi hotela, menda ne mogla več po mirnem potu pridobiti.

Občinsko zastopništvo toraj kakor takšno ni gledé topličnice sklenilo nikake pogodbe. Na kaj takega bržkone tudi ne misli, ker se ljudstvo zanaša, da bo premožna roka napravila toplico, ktera bi semkaj vabila tujce, z njimi pa še zaslužka in denarja.

**Od Nove Cerkve**, 4. septembra. Včeraj je v Celji bila konečna obravnava zoper nekega fantalina, ki je pred nekterimi tedni v nedeljo motil opravljanje službe božje v tukajšnji cerkvi.

Razposajenec je baje „malo trunčen“ med pridigo prišel v cerkev, tam z blagoslovljeno vođo začel škopiti poslušalce, potem pa, dospevši do blizo lece, od govornika zahteval, naj „tibo“ bode.

Med sv. mašo je ta blizo 25letni mladenič, ko je bilo sv. obhajilo, z oratorija se glaseč želel, naj bi duhovnik še njemu nekaj „dal“.

Zadevo je občinski predstojnik naznanil gosposki, a ta mu je včeraj določila plačilo, ktero obstoji v tem, da bo toženec skoz 4 tedne imel čas premišljevatí svoje grehe, v tej dobi bo še tudi po dvakrat v tednu pokoril se s postom.

A da bi si obsojenec še za prihodnjost zamogel kaj zaslužiti, zaradi tega so mu dali dopust do pozne jeseni, ako si ga s primernim obnašanjem sam ne skrajša.

**Z Dolenjskega**, 25. avg. (*Krajopis Ljubljanski*.) (Konec.) Non modo saceris sed etiam aliis tum publicis aedificiis tum privatis quorundam nobilium aedibus eleganter constructis Labacensis civitas illustratur. In provinciali domo convocari solent statuum comitia ex quatuor ordinibus conflata, quorum primus constat ecclesiasticis, nimirum episcopis Labacensi, Frisingensi, Brixinensi, Tergestino, ac Petinensi, aliquot religiosorum praesidibus et cathedralis ecclesiae canonicis; secundus ex principibus, comitibus, baronibus; tertius ex equitibus sen provincialibus; quartus demum ex ducalium urbium iudicibus. Est et sua civibus curia, quae ante paucos annos alteri anno 1484. aedificatae magnis in structurae amplitudinem factis impensis suffecta est. Terra praeterea adsunt armamentaria, ex quibus caesareum et provinciale arcis coli insident, ab aliis domiciliis sejuncta; tertium vero civicum intra urbem continetur. Saepius hanc urbem, sed irrito semper conatu tentarunt Turcae, praesertim a. 1472. et ejusdem seculi 84., quibus in repellenda barbarorum audacia singulariter enituit generosa Labacensium fortitudo: pari quoque virtute et submisso ex Austria milite roborata a. 1441. non modo elusa est Alberti archiducis obsidio, qui mediam austriacarum provinciarum partem a caesare Friderico IV. armorum vi expetebat, verum etiam ipse cum exercitu fugatus, castra cum toto bellico apparatu victorum praedae reliquit. Has omnes obsidiones praecesserat alia ab Ottocaro Bohemiae rege a. 1269. Labaco admota, sed non tam felici obsessis exitu terminata; obtenta enim urbe rex Philippum Salisburgensem episcopum, qui post fratris sui Udalrici Carinthiae ducis obitum Carnioliam occupaverat, ad eam protinus deserendam coegit. Haec de illustri hujus ducatus metropoli. — *Vilinski.*

## Domače novice.

(*C. kr. pešpolk baron Kuhn št. 17*) in še nekteri drugi vojaški oddelki, kakor topničarji, vrnili so se včeraj z Gorenjskega v Ljubljano. Puljski polk št. 97 pride pa danes iz Kranja po železnici, ter se

iz Ljubljane naravnost v Pulj popelje; ravno tako 19. lovski batalijon v Trst. Brambovcev 24. in 25. batalijon povrneta se tudi v teku današnjega dne deloma pa jutri zjutraj v Ljubljano in se bodo v bivši sladkornici naselili.

(*Veselo vriskanje*) po Ljubljani včeraj, sinoči in danes naznanja nam konec velikih vojaških vaj in s taistimi konec težav rezervistov in odpustnikov, kateri so svoja tri leta cesarju in domovini doslužili. Fantje s šopki na prsah ali pa tudi za klobukom, kar se jim veliko bolje podaja, obračajo veselih lic kasarni hrbet in pot proti domu vbirajo na vse kraje sveta, kamor ravno kogar srce vleče.

(*Koncert*) v Ljubljanski čitalnici napravi jutri zvečer slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“. Pri taistem svira vojaška godba. Vstopnina 30 kr. Ker je „Slavec“ kot pevsko društvo vse podpore vreden, naše čitatelje še enkrat na ta koncert opozorujemo.

(*Krasna slika Josipa Jurija Strosmajerja*), 50 cm. visoka in 33 cm. široka izšla je ravnokar in se dobiva pri opravištvu „Slovanovem“ po 50 kr., po pošti pa po 56 kr. Kdor naroči deset iztisov, dobi najjstega po vrhu. — Brez slike velikega tega rodoljuba in mecena jugoslovanskega ter prvega govornika krščanstva ne imela bi biti nobena rodoljubna slovenska hiša; zato se nadejamo, da bode slovensko občinstvo naročalo si jo prav pridno.

(*Gosp. Viktor Galé*) je kupil Siffererjevo tovarno za izdelovanje prstenih barv v Dolu.

(*Gosp. J. Schmidmayer*), predsednik deželne sodnije, je umrl 3. septembra v Gradi.

(*Na Stol*), kakor „Laib. Ztg.“ poroča, podala se je 30. avgusta letos 86letna gospa Marija Kokalj s svojima vnukinjama 18letno gospico in 6letno deklico. Vse tri vrnile so se še tisto popoldne srečno in zdrave na Javor, kjer je gospá doma. Ker niso ničesar družega s saboj vzele, kakor vsaka košček kruha, vrla gospa vsakega opominja, kdor bi še hotel na Stol iti, kamor je sedaj prav zložna pot narejena, da naj ne hodi tje gori brez jedi in pijače, ker bo lačen.

(*Slovstvo*.) „Glasi katoliške družbe“ izšli so minuli mesec za letošnjo leto z nasledno vsebino: A. Zakaj sem kristjan? B. Štiristoletnica Lutrova. C. Delo Metodovo. D. Pogreb in vstajenje družbe Jezusove. E. Resničnost in nje nasprotja. Za nameček je še pesem: „Braní roka me Očetova“. Kakor se iz tega vidi, prav zanimiva vsebina, ki je vsega priporočila vredna. Na prodaj je v Katoliški bukvarni po 45 kr.

„Poročilo o kmetijski enkéti“ imenuje se knjižica, ki jo je sestavil deželni odbornik in državni poslanec, g. dr. Vošnjak. Knjiga obsega na močnem broječem 72 str. papirji nasvete in razgovore, ki so jih slovenski časniki letošnjo spomlad prinaša ob priliki zborovanja kmetijske enkéte v Ljubljani o zboljšani kmetijskega položaja na Kranjskem in o tisti priliki sklenjene resolucije. Ob enem izšla je tudi knjižica v nemškem jeziku sestavljena od ravno tistega gospoda.

„Narode biblioteke“ je izšlo troje snopičev: 10., 11. in 12. snopič. 10. snopič prinaša „Koliščina in stepe“ poslovenil Fr. Cegnar; 11. snopič ima povest: „Za kruhom“, posl. P. Miklavec in v 12. so pa „Spisi Andrejčkovega Jožeta, I. črtice iz življenja na kmetih“.

Ne moremo si kaj, da bi pri tej priliki ne omenili tudi nemške knjige: „Der Klerus und die sociale Frage“ von Dr. Jos. Schreier. Ker bi se znal ta ali oni naših naročnikov za njo zanimati, navedemo tu vsebino 146 strani broječe knjige: 1. Der Klerus und die sociale Frage. 2. Die sociale Lage. 3. Wirtschaftssysteme. a) Die Liberalen und der Liberalismus. b) Der Communismus. 4. Urtheil der Moral. 5. Socialistische Principien. a) Das Bevölkerungsgesetz und der Malthusianismus. b) Societäres Erwerbssystem. c) Der sociale Staat und seine Aufgabe. d) Der Kapitalismus in seiner volkschädlichen Aufsaugung fremder Arbeit und Mittel zur Abhilfe: Normal-Arbeitstag und gerechter Lohn. 6. Palliativa. a) Protektions und Merkantilssystem. b) Förderung des Unterrichtes. c) Förderung der Sittlichkeit. d) Erschöpfende Armenpflege. e) Garantie und Pflicht der Arbeit. f) Zünfte und Innungen. g) Homesteads, Höferecht, Grundentlastung. 7. Föderalismus und Katholicismus.

(*Popravek*.) V včerajšnjem poročilu o napravi vodovoda naj se bere: „Ferdinandov vodovod na Dunaji“, a ne v „Rimu“.



## Telegrami.

**Dunaj, 6. sept.** Pogorelecem v Ravi na Gališkem daroval je presvitli cesar 4000 gld. iz lastnega premoženja.

**Dunaj, 6. sept.** Danes se je pričel tovarni promet na arlski železnici. Z otvoritvijo osobnega prometa čakali bodo do 25. t. m. kedar pride tjakaj cesar.

**Temešvar, 5. sept.** Friedmanova tovarna za špirit pogorela je danes in z njo 40 hiš.

**Rim, 5. sept.** Za kolero pomrlo je po okuženih krajih včeraj 105 oseb, v Neapolju pa 52; ondi je tudi zbolel podžupan. Župan v Speziji umrl je danes za kolero.

**London, 5. sept.** Vstaši napadli so z veliko silo Kasalo; posadka jih je pa vrlo odbila. Popustili so mnogo mrtvih,

## Zahvala.

Slavnostni odbor „Narodne Čitalnice“ v Kranji izreka s tem presrečno zahvalo vsem narodnim društvom, ki so se pretečeno nedeljo, 31. avgusta, v tako mnogobrojnem številu s svojimi zastavami vdeležila naše slavnosti ter s tem svečanost povečala in sicer: Ljubljanskemu „Sokolu“, čitalnicam v Ljubljani, Loki, Kamniku, Šiški in Št. Vidu in pevskega društva „Liri“ v Kamniku; posebno pa vrlim gg. pevcem Ljubljanske Čitalnice, ki so s svojim sodelovanjem veliko pripomogli, da se je program zamogel tako točno vršiti; slednjič vsem p. n. gg. vojaškim in civilnim dostojanstvenikom, ki so s svojo prisotnostjo nas počastili blagovolili.

V Kranji, 2. septembra 1884.

Odbor.

## Tuji.

4. sept.

**Pri Maliči:** Ignacij Kribeek, trg. pot., iz Brna. — Franc Glanz, zemljemerec, z družino, iz Gradea. — Zwenkl, trgovec, s soprogo, iz Sevnice. — Tomaž Blaha, vzgojitelj iz Slatenice. — Emil Lačkner, dijak, iz Zemuna. — G. Cattaneo, profesor, iz Trsta. — Adolf Franz, c. kr. svetnik dež. sodnije, s soprogo, iz Zadra. — N. Raunihar, c. kr. sodnijski svetnik, iz Bosne. — Josip pl. Prückner, c. kr. pomorski uradnik, s soprogo, iz Pulja.

**Pri Stonu:** Karl Rud. Spiller, trgovec, iz Maxdorf. — Franc Baumgartner, zasebnik, iz Trsta. — Ferd. Sehrey, zasebnik, iz Trsta. — Karl Mayer, s soprogo, iz Gorice. — Jan. Lässig, zemljemerec, s soprogo, iz Garice.

**Pri Južnem kolodvoru:** Janez Sorli, c. k. uradnik, iz Voloske. — Henrik Brucker, dr. prava, iz Kornaburga. — M. T. Oenig, pek, iz Ptuja. — Franc Arhar, iz Loke.

## Umrli so:

1. septembra. Miha Perovšek, gostija, 60 let, Hradeckijeva vas, št. 19, otrpnjenje srca. — Marija Meglič, delavka, 29 let, Žabjek št. 5, jetika.

2. septembra. Jovana Flore, užitninskega nadzornika hči, 9 let, Cesta na Rudolfovo železnico št. 12, davica.

3. septembra. Janez Jelenc, delavčev sin, 9 let, sv. Florijana ulice št. 35, vsled vodenice v glavi.

V bolnišnici:

1. septembra. Urša Albrecht, gostija, 64 let, kap.  
2. septembra. Jakob Stražiškar, gostač, 74 let, Marasmus senilis.

3. septembra. Katra Felicijan, ševljarjeva žena, 48 let, Cirrhosis hepatis.

4. septembra. Marija Žurbi, gostija, 48 let, jetika.

Raskosehny-jeva izvrstna knjiga:

## „Russland“ Land u. Leute

se dobi na prodaj po jako nizki ceni. Več se izve pri vredništvu „Slovenca“.

(2)

## V Katoliški Bukvarni v Ljubljani

se dobiva knjiga:

## „Ne v Ameriko!“

Spisal Jak. Aléšovec.

Cena 1 gl. po pošti 5 kr. več.

## Dunajska borza.

Papirna renta po 100 gld.	80 gl. 75 kr.
Sreberna	81 „ 50 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	104 „ 25 „
Papirna renta, davka prosta	95 „ 85 „
Akcije avstr.-ogerske banke	852 „ — „
Kreditne akcije	297 „ 60 „
London	121 „ 65 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 75 „
Francoski napoleon.	9 „ 66 1/2 „
Nemške marke	59 „ 55 „

## Eksekutivne dražbe.

9. sept. 2. e. džb. pos. Marija Progar iz Gornjega Grčerja, Rudolfovo.

10. sept. 1. e. džb. pos. Jernej Truden iz Podcerkve, 1021 gl. Lož. — 1. e. džb. pos. Janez Žgur iz Podrage št. 49, Vipava.

11. sept. 1. e. džb. pos. Jože Golf iz Loža. Lož. — 3. e. džb. pos. Matija Martinčič iz Otoka. Lož. — 1. e. džb. pos. Janez Zupančič iz Krke št. 18, 3305 gl. Zatičina.

15. sept. 1. e. džb. grajšč. Raitenburg, 32875 gl. Ljubljana.

Zahvaljevaje se prečastiti duhovščini in p. n. občinstvu za do zdaj mu skazano zaupanje z mnogimi naročili, priporoča še nadalje

**F. Caserman,**  
krojač,

v Ljubljani, gledališke ulice št. 4,

svojo bogato zalogo najboljšega in vsakovrstnega sukna, ter izdeluje vse krojaške dela za gospode točno in po jako nizki ceni. (3)

## Nujni poziv

### vsem prebivalcem Avstro-Ogerskim!

Okolišine so me prisilile svojo že mnogo let obstoječo trgovino opustiti. Zatoraj razprodal bom vse blago v njej se nahajajoče, za ceno, kar je njegova naprava veljala, ker morajo prostori do konca bodočega meseca prazni biti. Blago je vse iz jako finega, teškega in dobrega materiala in v znak svoje solidnosti vsako blago, ki bi ne bilo ugodno, rad nazaj vzamem in zamenim, kakor se komu ljubi. Vsako naročilo je toraj popolnoma varno.

**Ženske srajce** iz najfinega angl. šifona z ustavljenim pravim švicarskim vezljanjem, silno umetnim, po 1 gld. 50 kr.; tucat 16 gld. 50 kr.

**Ženski ponočni korzeti** ravno tiste kakošnosti, jako dolgi in vseskozi vezljani po švicarski šegi, silno elegantni in prava lepota za vsako gospo po 1 gld. 50 kr., tuc. po 16 gld. 50 kr.

**Ženska spodnja krila** iz najlepšega sivga platna z dvema volanicama vezljana, rudeče ali modro, po 1 gld. 40 kr., tuc. po 15 gl. 50 kr.

Ravno tisti iz rudeče kontenine (ruža) z dvema plisema z barveno krajevino vezljane, po 1 gld. 60 kr., tuc. po 18 gl.

**Moške srajce** iz najfinega angl. šifona s četvornatim oprjem, razne širokosti pod vratom, po 1 gld. 50 kr., tuc. po 16 gld. 50 kr. Ravnostiste iz najlepšega in pravega šifonvega šifona najfineje po francoskih vzorih narejene po 1 gld. 70 kr., tuc. po 18 gld. 80 kr.; in komad po 2 gld., tuc. po 22 gld. 50 kr.

**Namizna prtenina** z vtkanim evetličjem, obstoji iz namiznega prta in 12 prtičev in velja le 2 gld. 85 kr. Ravno tista po francoski izpeljavi jako fina z obilnimi franžami za 12 oseb, cela garnitura za 3 gld. 45 kr. Namizna prtenina iz finega damasta z vtkanim evetličjem obstoječa iz namiznega prta za 12 oseb 12 sličnih večjih prtičev, najbolj elegantno izdelana velja le 5 gld. 60 kr.

**Turške brisalke** vsaka za-se vmrjena in zarobljena, vsaka za-se zložena, z rudečo krajevino in z dolgimi franžami, najfineje pikegovane, prekrasne po 3 gld. 75 kr. tuc. po 10 gld.

**Ženski naglavni robci** iz najfineje Berolinske volne z dolgimi franžami v najbolj zbranih, lepih in modnih barvah, kakor so: škotska, turška, siva, modra, bela, črna, mizičasta, rudeča, rujava itd. 1 gl. 20 kr., tuc. po 13 gl.

**Popotni plêdi** neizrečeno veliki in debeli, iz najtežjega in boljšega sukna tkani, po najbolj elegantnih angl. vzorih, kakor rujavi, sivi in melirani z dolgimi franžami. Plêdi te vrste rabijo se vsled svoje neizmerne dolgoti in širjave lahko za obleko, za odejo na popotovanji, za na posteljo, za kavle, ter se dá celo po 20letni rabi iz vsakega napraviti še dvojna jako elegantna obleka. Tak plêd nadomesti vsakemu površno sukno, dežni plašč, paletot popolnoma. Prve vrste 5 gld. 50 kr., druge vrste po 4 gl. 50 kr.

**Domače platno** v kosovih po 30 vatlov velikih, najtežji in najtehtnejši izdelek za domačo rabo, 5/8 širok po 7 gld. 50 kr., 3/4 širok po 5 gld. 50 kr. kos. Cena bombažu silno raste in se bo platno v kratkem ceno podvojila, toraj se vsakemu priporoča, kolikor mogoče hitra preskrbitev s platnom.

**Svilnati žepni robci** iz najlepše Lijonske svile, v vseh raznih barvah, vsak robece druge barve, po 3 gld. 50 kr. tuc. po 10 gld.

**Svilnate finiške nogovice** v najlepših barvah pisane, rudeče, modre, vijolčaste, rožne, rujave in plave, dolge čez kolena, 3 pare za 1 gld. 15 kr.

**Gobelin-garnitura** obstoječa iz dveh pogrinjal za postelje in namiznega pogrinjala s čofi iz baržuna v najsijajnejih barvah izdelana, velja le 7 gld. 50 kr.

**Rjuhe** iz platna teškega in močnega kakor usnje, brez šiv, prikladne za največjo posteljo 5/8 široke po 1 gld. 35 kr., tuc. po 15 gl.

**Zagrinjala iz jute** najfineji in najboljši izdelek, teška temnikasta ali pa svitla po najbolj zbranih perzijskih, turških in indijskih vzorih z obilnimi in dolgimi franžami po 3 metre 30 ct. dolga za vsako okno, toraj par prve vrste po 5 gld., druge vrste po 4 gld. 25 kr.

**Cheviot-Diagonal-blago** za moško obleko za jesen in za zimo iz tkane čiste ovčje volne v vseh najnovejših in modnih barvah, gladko in melirano, najboljše kvalitete, sivo, rujavo, modro, olivnato in črno. Blaga zadosti za celo obleko velja le 6 gld. Vzori (muštri) se pa ne pošiljajo nobeni in po nikaki ceni.

Kdor naroči najmanj za 15 goldinarjev blaga, dobi za nagrado, toraj zastoj krasen zlat prstan s tirkisom obdanim z biseri. Zlato je 6 karatno, lepo izdobljeno in silno elegantno.

Naroča naj se le proti ces. kralj. poštnem povzetju ali pa proti predplačju pri

**Waarenhaus J. H. Rabinowicz,**  
WIEN, Schiffamtsgasse 20. (1)

Podpisani kupuje baker, mesing, cin, cink in staro železo, ima večjo zalogo štedilnih ognjišč za vzidanje, katero on sam oskrbi kar najceneje mogoče. Tudi se dobiva pri njem vedno oglje iz trdega lesa po nizki ceni.

**Janez Dolhar,** (3)

ključavničarski mojster v ulicah sv. Florijana št. 32 in v Hrenovih ulicah št. 4.



**Franc Christof**

leskeči lak za tlak po sobah

brez duhá, tudi se takoj posuši.

Se vsled svojih dobrih lastnosti in zaradi svojega lahkega dela posebno priporoča tistemu, kdor si hoče sam tla položiti (lakirati.) Dobi se v raznih barvah, ter pokrije tlak kakor vsaka oljnata barva, ali pa le samo leskeč brez vsake barve.

Uzorni namaz in poduk za rabo dobiva se po zalogah.

**Franc Christof, Berolin in Praga,**

izumnik in edini izdelovatelj pravega leskečega laka za tlak po sobah.

Edino poobl. zaloga za Ljubljano in okolico pri Jan. Luckmannu. (5)